USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **E. K.**, zast. JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 831/21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2023, čj.OAM-173/LE-BA01-VL13-2023, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu Plzni ze dne 26. 6. 2023, čj. 16 Az 8/2023-24,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Nejvyšší správní soud se v tomto usnesení zabýval přípustností kasačních námitek a tím, zda je kasační stížnost žalobce (dále „stěžovatel“) přijatelná, tedy zda svým významem podstatně přesahuje jeho vlastní zájmy (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[2] Stěžovatel požádal 26. 2. 2023 o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, tedy že uváděl pouze ekonomické důvody. Proti rozhodnutí žalovaného podal stěžovatel u Krajského soudu v Plzni žalobu, který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem jako nedůvodnou zamítl.

[3] Krajský soud k námitce ohledně nesprávného tlumočení při pohovoru a nezaprotokolování části azylového příběhu (obava z pronásledování ze strany jeho věřitele) uvedl, že v protokolu ze 7. 3. 2023 není uvedeno, že by stěžovatel upozornil na nedostatky tlumočení nebo že by měl námitky k obsahu protokolu. Pohovor byl proveden za přítomnosti tlumočníka uzbeckého jazyka. Stěžovatel byl poučen o tom, že má právo, aby mu byl celý pohovor včetně všech otázek i odpovědí zpětně přetlumočen za účelem kontroly. Stěžovatel tohoto práva nevyužil a protokol podepsal. Tím stvrdil jeho správnost. To, že se v rozhodnutí žalovaného na str. 2 uvádí, že stěžovatel protokol podepsal po doplnění, představuje zjevnou písařskou chybu.

[4] Důvody stěžovatele pro podání žádosti o mezinárodní ochranu, které jsou uvedeny v protokolu, jsou uvedeny také v žádosti. Ze správního spisu nadto vyplývá, že stěžovatel byl rozhodnutím z roku 2021 vyhoštěn. Během řízení o vyhoštění s ním byl sepsán protokol o výslechu, při kterém mj. uvedl, že do České republiky přijel za prací a zůstává zde, protože se mu tady líbí a protože si zde může přivydělat. Dále uvedl, že Uzbekistán je pro něj bezpečná země, že se do ní vrátí dobrovolně, že mu v zemi původu nehrozí žádné nebezpečí ve formě nelidského či ponižujícího jednání a že chce vycestovat domů. Stěžovatel tak ani v předchozím řízení neuvedl žádnou obavu z návratu do Uzbekistánu. Tvrzení stěžovatele jsou proto zcela účelová.

[5] Nejvyšší správní soud s ohledem na obsah kasační stížnosti nerekapituloval pro nadbytečnost další závěry krajského soudu.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Stěžovatel namítá, že napadený rozsudek vychází z nesprávného posouzení řešené právní otázky, přičemž závěry soudu neodpovídají provedenému dokazování a odůvodnění rozsudku je zmatečné. Rozsudek je nezákonný pro porušení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Krajský soud nevedl řízení způsobem vedoucím ke zjištění skutečného stavu věci. Nereflektoval totiž žalobní námitky, ve kterých se stěžovatel ohrazoval vůči nekompletní interpretaci jeho výpovědi z důvodu nekvalitního tlumočení. Při pohovoru uvedl skutečnosti podstatné pro posouzení žádosti, které správní orgán nezohlednil. Pro neznalost úředního jazyka neměl příležitost přezkoumat pravdivost protokolu. Jeho obsah mu byl tlumočen zavádějícím způsobem. Byl odkázán pouze na sdělení tlumočníka, proti jehož činnosti se ohrazuje. Při vydání rozhodnutí se seznámil s tím, že pořízená výpověď obsahuje pouze část azylového příběhu. Ignorování skutečností, ze kterých stěžovatel odvozuje hrozbu pronásledování, má vliv na procesní posouzení žádosti.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel měl možnost při pohovoru přezkoumat pravdivost protokolu a vznést proti němu námitky. Této možnosti však nevyužil a protokol bez výhrad podepsal. Ztotožňuje se se závěry krajského soudu. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost a dospěl k závěru, že není přijatelná.

III.1 Nepřípustné kasační námitky

[9] Nejvyšší správní soud se předně zabýval přípustností uplatněných kasačních námitek. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. totiž platí, že *kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.*

[10] Kasační stížnost je mimořádný opravný prostředek proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Aby byla kasační argumentace přípustná, musí stěžovatel na rozhodnutí krajského soudu reagovat a

konkrétně a kvalifikovaným způsobem zpochybňovat jeho závěry. Míjí-li se kasační argumentace s rozhodovacími důvody krajského soudu nebo nereaguje-li na ně dostatečně tak, aby Nejvyšší správní soud mohl posoudit jejich správnost, je nepřípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud nemůže za stěžovatele jakkoliv domýšlet kasační argumentaci (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). To platí i v případě, kdy stěžovatel pouze opakuje námitky, které uvedl v žalobě, aniž by jakkoliv reflektovala argumentaci krajského soudu. Za předpokladu, že uvedené námitky krajský soud vypořádal a nelze v jejich opakování spatřovat setrvání na dříve vznesené argumentaci, která je nadále schopná obstát proti závěrům krajského soudu, nejsou takové námitky přípustné (usnesení NSS ze dne 10. 9. 2009, čj. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS, nebo ze dne 14. 6. 2016, čj. 1 As 271/2015-36).

[11] Stěžovatel namítá, že pro neznalost úředního jazyka neměl příležitost přezkoumat pravdivost protokolu. Jeho obsah mu byl tlumočen zavádějícím způsobem. Byl odkázán na sdělení tlumočníka, proti jehož činnosti se ohrazuje. Při vydání rozhodnutí se seznámil s tím, že pořízená výpověď obsahuje pouze část azylového příběhu. Ignorování skutečností, ze kterých stěžovatel odvozuje hrozbu pronásledování, má vliv na procesní posouzení žádosti.

[12] Stěžovatel obdobnou argumentaci ohledně nesprávného tlumočení a protokolace pouze části azylového příběhu (chybět měla ta část příběhu, která se týká jeho hospitalizace v důsledku napadení, podání trestního oznámení a soudního řízení) uvedl již v žalobě. Krajský soud ji však považoval za účelovou, a tedy nedůvodnou. Obsah protokolu totiž odpovídá důvodům pro udělení mezinárodní ochrany, které stěžovatel uvedl v žádosti. V předchozím řízení o správním vyhoštění zároveň neuvedl žádnou obavu z návratu do Uzbekistánu, naopak uvedl, že přijel do ČR za prací, přičemž Uzbekistán je pro něj bezpečná země a vrátí se do ní dobrovolně. Protokol byl stěžovatelem podepsán a není v něm uvedeno, že by měl nějaké připomínky. Naopak je v něm uvedeno, že stěžovatel nevyužil práva přetlumočit protokol (body [3] a [4] výše). Tvrzení stěžovatele tak jsou podle krajského soudu zcela účelová. Skutečnosti tvrzené v žalobě proto nemohly být žalovanému známy.

[13] Stěžovatel na výše uvedené závěry krajského soudu nereaguje. Pouze znovu namítá, že obsah protokolu byl chybně tlumočen a že zaprotokolována byla pouze část azylového příběhu. Nereaguje však na klíčový závěr krajského soudu, že jeho tvrzení jsou účelová s ohledem na to, že obsah protokolu souhlasí s obsahem jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany a s tvrzeními, které uvedl v řízení o správním vyhoštění. Stěžovatel s tímto závěrem krajského soudu nijak nepolemizuje a neuvádí, proč námitka vadné protokolace a tlumočení není účelová. Nevysvětluje, proč v žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl stejné důvody pro udělení mezinárodní ochrany, které jsou následně zachyceny v protokolu, a proč případně při pohovoru uvedl nové skutečnosti. Nevysvětluje ani nijak, proč v řízení o správním vyhoštění neuvedl žádné obavy ohledně návratu do Uzbekistánu, přestože v protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany neměla být zachycena právě ta část příběhu, která se týká jeho obav z návratu. Stěžovatel tak nijak nereaguje na klíčový závěr krajského soudu, že je žalobní argumentace ohledně chybného tlumočení a protokolace účelová. Kasační námitky uvedené v bodě [11] výše jsou proto nepřípustné podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[14] Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítá, že napadený rozsudek vychází z nesprávného posouzení řešené právní otázky, přičemž závěry soudu neodpovídají provedenému dokazování. Tyto námitky jsou natolik obecné, že nepředstavují projednatelný kasační bod (§ 106 odst. 1 s. ř. s.). Nevyplývá z nich totiž, jakou právní otázku měl krajský soud chybně posoudit, jaké konkrétní závěry nemají odpovídat provedenému dokazování a proč jsou závěry krajského soudu chybné. Není úkolem Nejvyššího správního soudu za stěžovatele kasační argumentaci domýšlet (§109 odst. 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud proto k těmto námitkám nepřihlédl.

III.2 Nepřijatelnost kasační stížnosti

[15] Stěžovatel dále namítá, že je napadený rozsudek nezákonný pro porušení § 3 správního řádu. Krajský soud nevedl řízení způsobem vedoucím ke zjištění skutečného stavu věci. Nereflektoval totiž žalobní námitky, ve kterých se ohrazoval vůči nekompletnímu spisovému materiálu, respektive vůči nekompletní interpretaci jeho výpovědi z důvodu nekvalitního tlumočení.

[16] Nejvyšší správní soud k této námitce předně uvádí, že správní soudy při svém rozhodování nejsou vázány správním řádem, nýbrž zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní. Z obsahu námitky však vyplývá, že se krajský soud podle stěžovatele nezabýval jeho žalobní argumentací. Namítá tak nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Jde o jedinou přípustnou a projednatelnou kasační námitku.

[17] Nejvyšší správní soud se však musel zabývat tím, zda je tato námitka přijatelná. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s., s účinností od 1. 4. 2021, totiž platí, že rozhodoval-li před krajským soudem o věci specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského soudu (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[18] Jde-li obecně o otázku přezkoumatelnosti rozhodnutí krajských soudů, Nejvyšší správní soud odkazuje na svou konstantní judikaturu (rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS, nebo ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS). Jak již uvedl Nejvyšší správní soud v bodě [12] výše, krajský soud se v napadeném rozsudku zabýval namítaným pochybením při tlumočení a protokolací pouze části azylového příběhu. Napadený rozsudek je zároveň srozumitelný a je opřen o dostatek relevantních důvodů, z nichž vyplývá, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozsudku. Odůvodnění napadeného rozsudku proto není nijak zmatečné. Námitka nepřezkoumatelnosti tak přijatelnost kasační stížnosti nezakládá.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl.

[20] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, bod 53, a usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, bod 18). Stěžovatel nebyl ve věci úspěšný, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 19. prosince 2023

Petr Mikeš
předseda senátu